

Onderwerp	Inzet van structurele subsidies bij de uitvoering van het Sociaal Profiel in de periode 2013 - 2016.	
SIS-nummer	PS2011-787	
Agendering (advies Griffie)	Commissie AFW 30 november 2011	Provinciale Staten 14 december 2011
Behandelwijze	Kaderstellen Controleren x Adviseren PS (door commissie) x Vaststellen (door PS)	
Overleg-/beslispunten	zie ontwerpbesluit	
Context	Zie samenvatting van GS	
Opmerkingen Griffie		
Openbare samenvatting van GS	<p>Op 9 november stelden Provinciale Staten het Sociaal Profiel Gelderland vast. Het Sociaal Profiel is de nieuwe visie op een afgebakende rol van de provincie op sociaal terrein. Het beschrijft de flexibele en vraaggerichte manier waarop de provincie wil bijdragen aan het aanpakken van de grote maatschappelijke uitdagingen in de komende jaren.</p> <p>Voor de uitvoering van taken maakt de provincie veel gebruik van ondersteuningsinstellingen en achterbanorganisaties. De komst van het Sociaal Profiel heeft dan ook directe gevolgen voor deze organisaties, vooral voor de ondersteuningsinstellingen. Zij zullen selectiever worden ingezet en van hen wordt een meer flexibele en vraaggerichte werkwijze verwacht. Gedeputeerde Staten doen hier voorstellen over de manier waarop de provincie de komende jaren gebruik wil maken van ondersteuningsinstellingen en achterbanorganisaties. Voor een aantal van deze organisaties heeft dat grote consequenties.</p>	
Meer informatie	dhr. H. Niessen tel. (026) 359 8538 mail: h.niessen@gelderland.nl	

GS-besluit: 15-11/Ontvangen door Griffie: 16-11 /Geplaatst op SIS: 16-11

Vergadering d.d.
Besluit nr.

PROVINCIALE STATEN VAN GELDERLAND

Gezien het voorstel PS2011-xxx van Gedeputeerde Staten, inzake de inzet van structurele subsidies bij de uitvoering van het Sociaal Profiel in de periode 2013-2016.

Gelet op artikel 143, tweede lid Provinciewet, juncto artikel 105 Provinciewet en artikel 152 Provinciewet alsmede artikel 4:23, derde lid, aanhef en onder c, Algemene wet bestuursrecht;

BESLUITEN

- 1 Het beleid voor de inzet van structurele subsidies in het kader van Sociaal Profiel Gelderland in de periode 2013 tot en met 2016 vast te stellen.
- 2 Voor de periode 2014 tot en met 2016 een bedrag van € 6.391.000,-- te reserveren voor structurele subsidies aan:

- Spectrum	€ 1.400.000,--
- Elan	€ 1.100.000,--
- Zorgbelang	€ 1.100.000,--
- Steunpunt Scouting Gelderland	€ 482.000,--
- Jeugdwerkbureau Lava	€ 492.000,--
- Plattelandsjongeren Gelderland	€ 199.000,--
- In spe	€ 100.000,--
- SBOG	€ 297.000,--
- GOMA	€ 429.000,--
- Gelders overleg COC's	€ 18.000,--
- Unie van vrijwilligers	€ 3.000,--
- GPVO	€ 104.000,--
- VKK/FDG	€ 152.000,--
- Sensoor	€ 593.000,--

- 3 Voor het overgangsjaar 2013 een bedrag van € 8.495.000,-- te reserveren voor structurele subsidies aan:

- Spectrum	€ 2.653.000,--
- Elan	€ 1.420.000,--
- Zorgbelang	€ 1.635.000,--
- Steunpunt Scouting Gelderland	€ 482.000,--
- Jeugdwerkbureau Lava	€ 492.000,--
- Plattelandsjongeren Gelderland	€ 199.000,--
- In spe	€ 100.000,--
- SBOG	€ 297.000,--
- GOMA	€ 429.000,--
- Gelders overleg COC's	€ 18.000,--
- Unie van vrijwilligers	€ 3.000,--
- GPVO	€ 104.000,--
- VKK/FDG	€ 152.000,--
- Sensoor	€ 593.000,--

Deze bedragen zijn gebaseerd op prijspeil 2011 en zullen jaarlijks worden geïndexeerd voor loon- en prijsontwikkelingen.

- 4 De structurele subsidierelaties met COS, Euregio's en de Bond tegen het vloeken met ingang van 2013 te beëindigen.

- 5 Aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid te delegeren tot het verstrekken van de onder 2 en 3 genoemde subsidie, alsmede alle besluiten te nemen en handelingen te verrichten die daaraan dienstbaar zijn. Dit onder voorbehoud van de beschikbaarheid van middelen in de dan vigerende begroting. Tevens GS de bevoegdheid te geven aan het beleid voor de inzet van structurele subsidies in het kader van het Sociaal Profiel nader uitwerking te geven.
- 6 Dit besluit aan te merken als deel uitmakende van de provinciale begroting als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, onder c, Awb.

Arnhem, 15 november 2011 - zaaknr. 2011-018020

Provinciale Staten van Gelderland

voorzitter

griffier

ONTWERPBESLUIT

Een belangrijk deel van de uitvoering van provinciaal sociaal beleid krijgt vorm via structurele subsidies aan ondersteuningsinstellingen en andere organisaties. De komst van het Sociaal Profiel en de nieuwe visie op de rol en taak die daarin is beschreven, hebben zeker gevolgen voor het werk van deze organisaties, althans voor het deel waarvoor zij subsidie van de provincie ontvangen. Dit niet alleen vanwege de korting op de structurele budgetten, maar ook vanwege de andere, meer flexibele en vraaggerichte werkwijze die wij van hen verwachten. Wij zijn ons ervan bewust dat de organisaties die wij structureel subsidiëren zich aan deze veranderingen zullen moeten aanpassen en dat dit tijd vraagt. Daarom is het belangrijk dat wij hen hierover ruim voor 2013, wanneer het sociaal profiel van kracht is, informeren. Bij opstelling van het voorstel voor het Sociaal Profiel hebben wij hiervoor de termijn van een jaar gehanteerd.

Zoals in het Sociaal Profiel (PS2011-644) is toegezegd, doen wij uw Staten hier voorstellen over de inzet van structurele subsidies bij de uitvoering van het sociaal profiel in de periode 2013-2016. Dit resulteert in een financiële paragraaf met daarin de beschikbare subsidiebedragen voor de instellingen in de periode 2013 tot en met 2016. Door op dit punt nu besluiten te nemen, geven wij de instelling duidelijkheid over hun financiële perspectief en voldoende gelegenheid zich voor te bereiden op de situatie die per 2013 ontstaat.

2 Uitvoeren van het Sociaal Profiel: flexibele en vraaggerichte tweedelijns ondersteuning

De vraagstukken op het terrein van zorg, welzijn en jeugd zijn complex. Gemeenten en maatschappelijke organisaties zoeken naar nieuwe antwoorden op vragen met betrekking tot het behoud van sociale samenhang, de houdbaarheid van de zorg, de zorg voor gezondheid, de participatie van kwetsbare groepen, het opvangen van de vergrijzing, enz. Antwoorden hierop worden gevonden via ontwikkelingen zoals 'welzijn nieuwe stijl', 'kanteling van de Wmo', zorginnovaties, 'eigen-kracht' methodieken, nieuwe vormen van participatie (wijkbudgetten en -aandelen; community planning, enz.) en multifunctionele voorzieningen, enzovoort.

Hoewel de uitvoering van taken voor zorg en welzijn een lokale verantwoordelijkheid is, past bij deze ontwikkelingen vaak niet een strikt lokale aanpak. Zo zijn bovenlokale of regionale afstemming, beleidsontwikkeling en kennisuitwisseling soms noodzakelijk, maar in veel gevallen ten minste van meerwaarde.

Vanuit een tweedelijns taak wil de provincie Gelderland door signaleren, agenderen en faciliteren bijdragen aan deze nieuwe ontwikkelingen op het terrein van zorg en welzijn. In een open dialoog en partnerschap met gemeenten en maatschappelijke organisaties willen wij, samen met uw Staten, bepalen wat die inhoudelijke bijdrage zal zijn. Door deze werkwijze krijgen uw Staten de kans om ook zelf actief bij te dragen aan het bepalen van de inhoudelijke agenda op sociaal terrein en kunnen zelf vraagstukken of thema's opvoeren. De uitkomst hiervan vormt de inhoudelijke agenda van het Sociaal Profiel. Uitvoerende taken op het terrein van zorg en welzijn zijn en blijven de verantwoordelijkheid van gemeenten en maatschappelijke organisaties.

Voor het thema jeugd geldt een specifieke situatie, deze is kort beschreven in bijlage 1.

Flexibel

Om een tweedelijns ondersteunende rol te kunnen spelen moet bij de uitvoering van het Sociaal Profiel het accent liggen op flexibele inzet van instrumenten en middelen. Wij stellen daarom een herverdeling in de verhouding tussen flexibele en structurele budgetten voor. In de afgelopen jaren werd een groot deel van de budgetten ingezet via langlopende subsidieovereenkomsten. Zo was in de afgelopen jaren 75% van het totale budget voor sociaal beleid (€ 9,1 miljoen) voor 4 jaar vastgelegd in budgetten per instelling.

Voor de uitvoering van het Sociaal Profiel in de periode 2013-2016 staat ons een herverdeling van middelen voor ogen waarbij globaal 40% van de budgetten flexibel wordt ingezet via project-subsidies of -opdrachten¹. De overige ca. 60% van het budget van het sociaal profiel zal beschikbaar blijven voor structurele subsidies aan instellingen.

Voor de structureel gesubsidieerde instellingen betekent dit dat de hoogte van de structurele subsidie afneemt of wordt beëindigd. Tegelijkertijd ontstaat er meer ruimte voor projecten en initiatieven die passen binnen de inhoudelijke agenda van het Sociaal Profiel en waarvoor incidentele middelen beschikbaar zijn.

De financiële consequenties hiervan zijn doorvertaald in de subsidiebedragen in de financiële paragraaf.

Vraaggericht

Het Sociaal Profiel wordt gekenmerkt door een vraaggerichte aanpak. De inhoudelijke agenda wordt dan ook niet op voorhand en voor vier jaar vastgelegd, maar wordt bepaald in een open dialoog met gemeenten, regio's en maatschappelijke organisaties. Ook uw Staten worden actief betrokken bij dat bepalen van de inhoudelijke agenda.

De inzet van structurele subsidies zien wij nadrukkelijk als instrument in de uitvoering van die agenda. Voor structureel gesubsidieerde organisaties betekent dit dat zij met hun activiteiten op deze agenda moeten aansluiten. Wij streven ernaar zodoende een betere afbakening en meer focus aan te brengen. Wel betekent dit dat er voor ondersteuningsinstellingen minder ruimte overblijft voor het voeren van een eigen agenda. Althans niet met provinciale subsidie.

Tweedelijns ondersteuning.

De profielwijziging wordt gekenmerkt door 'terug naar tweede lijnsondersteuning', ofwel 'signaleren, agenderen en faciliteren'. Ons sociaal beleid zal dus niet meer eerstelijns (= de dienstverlening zelf) zijn, maar onze inzet wordt *complementair*.

De taken die via structureel gesubsidieerde instellingen worden uitgevoerd, worden herijkt aan de hand van deze uitgangspunten:

- Vanwege de door uw Staten besloten budgetkorting van 30% (PS2011-644) willen wij op de eerste plaats meer focus aanbrengen in de verdeling van taken over de verschillende subsidierelaties. Op dit moment is (nog) sprake van een historisch gegroeide overlap van taken en van spreiding over meerdere instellingen. Deze spreiding van taken over meerdere instellingen kan gemakkelijk leiden tot extra afstemmingvragen tussen 'con-collega's'. Wij stellen daarom voor te kiezen voor een scherpere taakverdeling tussen de ondersteuningsinstellingen². Concreet betekent dit dat wij voorstellen om ten aanzien van de structurele subsidie te kiezen voor één ondersteuningsinstelling per sectoraal thema in het sociaal profiel, namelijk³:

- bij thema *Aandacht voor kwetsbare groepen en personen* voor : Zorgbelang Gelderland
- bij thema *Actief burgerschap en gemeenschapszin* voor : Elan
- bij thema *Jeugd* voor : Spectrum

Deze keuze is mede gebaseerd op het profiel van de instellingen in relatie tot de taken die wij van hen verwachten bij de uitvoering van het Sociaal Profiel. In bijlagen 2, 3 en 4 is de inhoudelijke onderbouwing van deze keuzen per instelling beschreven.

- In het Sociaal Profiel wordt benoemd welke taken passen bij de tweedelijns rol van de provincie: signaleren; agenderen; netwerk ontwikkeling; kennisuitwisseling; afstemming/bundeling; innovaties. Bijlagen 2, 3 en 4 geven ook een beschrijving van de bijdragen die ondersteuningstellingen aan de uitvoering van deze taken kunnen leveren.

¹ Dat voor jeugd de verhouding tussen flexibel en structureel budget anders lijkt, komt doordat een deel van het flexibel jeugdbudget (ca. € 2,2 miljoen) tot jeugdzorg behoort en daarom hier buiten beschouwing wordt gelaten.

² Bijkomend voordeel kan zijn dat de instellingen zodoende beter kunnen specialiseren en profileren

³ Voor de andere 2 thema's ('gezondheid en zorg' en 'leefbaarheid en voorzieningen') stellen wij voor de uitvoering niet via structurele subsidies uit te voeren.

3 Inzet van structurele subsidies

Gelderland heeft een lange traditie waar het gaat om het inzetten van ondersteuningsinstellingen en andere structureel gesubsidieerde organisaties bij de realisatie van beleid. Ook aan de uitvoering van het Sociaal Profiel kunnen zij een belangrijke bijdrage leveren. Wel vraagt dit nieuwe profiel om aanpassingen in hun taken en de manier waarop zij die uitvoeren. Wij maken daarbij onderscheid tussen ondersteuningsinstellingen, achterbanorganisaties en uitvoerende organisaties.

Ondersteuningsinstellingen

Tot de ondersteuningsinstellingen rekenen wij Spectrum, Zorgbelang, Elan en COS. De ondersteuningsinstellingen zijn grotere professionele organisaties die een breder palet aan taken uitvoeren, gericht op lokaal werkende organisaties en gemeenten. De ondersteuningsinstellingen zijn van belang voor de uitvoering van het Sociaal Profiel, en van hen verlangen wij dat zij meer flexibel en vraaggericht gaan werken zoals eerder beschreven. Ook stellen wij, voor de inzet van onze structurele subsidies, een taakverdeling voor van één ondersteuningsinstelling per sectoraal thema in het sociaal profiel, namelijk:

- *Actief burgerschap en gemeenschapszin* : Elan
- *Aandacht voor kwetsbare groepen en personen* : Zorgbelang Gelderland
- *Jeugd* : Spectrum

Wij verwachten van de instellingen op deze thema's jaarlijks een voorstel voor een jaarplan waarin activiteiten en te behalen resultaten worden beschreven. Deze jaarplannen dienen uitvoering te geven aan de inhoudelijke agenda van het Sociaal Profiel en aantoonbaar aan te sluiten op de vraag van gemeenten en maatschappelijke organisaties. Ook verwachten wij dat de instellingen jaarlijks verslag doen van de uitgevoerde activiteiten en de behaalde resultaten.

Voor de taken van COS Gelderland zien wij in de scherper afgebakende rol van de provincie in het Sociaal Profiel geen ruimte voor een structurele subsidie. Het specifieke thema mondiale vorming beschouwen wij niet als een structurele taak in het Sociaal Profiel. Wij stellen dan ook voor deze subsidierelatie met ingang van 2013 te beëindigen.

Wij realiseren ons dat dit alles voor de ondersteuningsinstellingen ingrijpende gevolgen heeft en willen hen de tijd geven om zich op deze nieuwe situatie voor te bereiden. De inhoud van hun taken verandert en zij zullen meer flexibele en vraaggerichte werkwijzen en competenties moeten ontwikkelen. Ook zullen zij in hun bedrijfsvoering rekening moeten houden met grotere onzekerheid. Daarom merken wij 2013 als overgangsjaar aan, waarin nog niet het uiteindelijk resterende structurele subsidiebedrag wordt bereikt. De instellingen kunnen dit jaar gebruiken voor het afbouwen van activiteiten of het vinden van alternatieve financiering.

Achterbanorganisaties

Achterbanorganisaties zijn de provinciale koepels van veelal lokaal werkende organisaties van vrijwilligers. De achterbanorganisaties zijn relatief klein, hebben vaak maar enkele beroepskrachten, maar hebben wel een vaak omvangrijke achterban van vrijwilligers. De achterbanorganisaties zijn: Scouting Gelderland, Jeugdwerkbureau Lava, In Spe, Samenwerkende Bonden van Ouderen Gelderland, Vereniging kleine kernen/Federatie Dorpshuizen Gelderland, Gelderse plattelandsvrouwen, plattelandsjongeren Gelderland, Gelders Overleg Maatschappelijk Activiteitswerk, Unie van vrijwilligers, het Gelders overleg COC's en de Bond tegen het vloecken.

Vrijwilligersinzet en actief burgerschap beschouwen wij als essentieel voor sociale samenhang en vitaliteit en de achterbanorganisaties spelen een belangrijke rol in het mogelijk maken daarvan. De ondersteuning van het zeer diverse en wijdvertakte veld van vrijwilligersorganisaties is een taak die goed past bij de tweedelijns rol van de provincie. Een belangrijke rol gezien de huidige maatschappelijke trends en ontwikkelingen. In het kader van het Sociaal Profiel zullen wij dan ook niet verder gaan dan een korting op hun structurele subsidie van 10%. Wel verwachten wij van hen dat zij toewerken naar betere aansluiting van hun activiteiten bij gemeentelijk beleid en zich meer richten op ontwikkeling en vernieuwing.

Om daartoe een prikkel te geven, willen wij een deel van het subsidiebudget oormerken voor het realiseren van deze professionaliseringsslag.

De achterbanorganisaties op het terrein van het jeugdbeleid hebben inmiddels een proces van intensivering van hun samenwerking in gang gezet onder de noemer 'huis van de jeugd'. Wij zien goede mogelijkheden dit proces te benutten voor de bedoelde professionaliseringsslag en ondersteunen dit van harte. Wij zullen daarom de betreffende organisaties vragen om tot één gezamenlijk en afgestemd activiteitenplan te komen.

Uitvoerende organisaties

Uitvoerende organisaties zijn Sensor en de Euregio's. Aangezien uitvoerende taken buiten de kaders van het Sociaal Profiel vallen, stellen wij voor de structurele subsidies aan de Euregio's te beëindigen. Dat geldt echter niet voor Sensor, gelet op de besluitvorming van uw Staten in 2010 (PS2010-478). Wij stellen voor deze structurele subsidie te continueren. Dit vanwege de specifieke en waardevolle functie van deze organisatie. Wel zou dan met ingang van 2013 de korting van 10% waartoe in 2010 is besloten doorgevoerd moeten worden.

4 Financiën

Voor de uitvoering van het Sociaal Profiel Gelderland is, conform het besluit van uw Staten van 9 november 2011, per 2014 een structureel budget van € 10 miljoen beschikbaar. Het jaar 2013 geldt daarbij als overgangsjaar.

Schematisch zijn de budgetten als volgt opgebouwd.

structureel budget		als volgt te verdelen	
2013	€ 12,15 miljoen	jeugd beleid	€ 4,40 miljoen
		sociaal beleid (zorg en welzijn)	€ 7,75 miljoen
2014	€ 10 miljoen	jeugd beleid	€ 3,60 miljoen
		sociaal beleid (zorg en welzijn)	€ 6,40 miljoen

Wanneer wij deze structurele budgetten verdelen aan hand van de hiervoor beschreven voorstellen voor de uitvoering van het Sociaal Profiel, leidt dit tot de volgende inzet van middelen.

Budget Sociaal Profiel € 12,15 miljoen	
2013 over- gangs- jaar	Structurele subsidies (sociaal en jeugd) € 8,6 miljoen
	Flexibel budget € 3,55 miljoen *
	als volgt te specificeren
	Ondersteuningsinstellingen € 5,7 miljoen
	Achterban organisaties € 2,3 miljoen
Uitvoeringsorganisaties € 0,6 miljoen	
Budget Sociaal Profiel € 10 miljoen per jaar	
2014 - 2016	Structurele subsidies (sociaal en jeugd) € 6,5 miljoen
	Flexibel budget € 3,5 miljoen *
	als volgt te specificeren
	Ondersteuningsinstellingen € 3,6 miljoen
	Achterban organisaties € 2,3 miljoen
Uitvoeringsorganisaties € 0,6 miljoen	
NB. Bedragen zijn afgerond op € 100.000,--	
* Naast dit bedrag is er nog een flexibel budget van € 2,3 miljoen voor jeugd.	

Vervolgens zijn deze budgetten doorvertaald naar de bedragen van de structurele subsidies voor de periode 2013 tot en met 2016. Voor de achterbanorganisaties betekent dit een korting van 10% op de huidige subsidiebedragen.

De structurele subsidies aan ondersteuningsinstellingen zijn gekoppeld aan de uitvoering van taken op een van de thema's in het sociaal profiel⁴. Voor deze thema's is een totaalbedrag aan structurele subsidies beschikbaar van € 3,6 miljoen. Dit bedrag wordt gelijkelijk verdeeld over de verschillende thema's, met uitzondering van het thema jeugd. Dit vanwege de grotere verantwoordelijkheid van de provincie voor op dit terrein op vanwege de extra inzet die de stelselverandering naar verwachting met zich meebrengt.

Dit alles leidt tot onderstaande verdeling van structurele subsidiemiddelen over de instellingen.

Structureel gesubsidieerde instelling	Structurele subsidie in 2012* (bedrag x 1000)	Structurele subsidie 2013 (overgangsjaar) (bedrag x 1000)	Jaarlijkse structurele subsidie 2014 – 2016 (bedrag x 1000)
Ondersteuninginstellingen			
Spectrum	€ 3.785	€ 2.653	€ 1.400
Elan	€ 1.639	€ 1.420	€ 1.100
Zorgbelang	€ 2.070	€ 1.635	€ 1.100
COS Gelderland	€ 362	€ -	€ -
Totaal ondersteuningsinstellingen	€ 7.856	€ 5.708	€ 3.600
Achterbanorganisaties			
Steunpunt Scouting Gelderland	€ 535	Huis van de jeugd:	€ 482
Jeugdwerk bureau Lava	€ 547		€ 492
Plattelandsjongeren Gelderland	€ 221		€ 199
In spe	€ 111		€ 100
SBOG	€ 330	€ 297	€ 297
GOMA (incl. KCMA, Promage, Humanitas)	€ 477	€ 429	€ 429
Gelders overleg COC's	€ 20	€ 18	€ 18
Unie van vrijwilligers	€ 3	€ 3	€ 3
GPVO	€ 116	€ 104	€ 104
VKK/FDG	€ 169	€ 152	€ 152
Bond tegen het vloeken	€ 0,3	€ -	€ -
Totaal achterbanorganisaties	€ 2.529	€ 2.276	€ 2.276
Uitvoerende organisaties			
Euregio's Gronau en Rijn-Waal	€ 100	€ -	€ -
Sensor	€ 659	€ 593	€ 593
Totaal uitvoeringsorganisaties	€ 759	€ 593	€ 593
Totaal	€ 11.144	€ 8.577	€ 6.469

* Alle bedragen zijn exclusief loon/prijscompensatie

Dit voorstel wordt gedaan op basis van de huidig beschikbare middelen in de begroting en meerjarenraming. Indien de beschikbaarheid van de begrotingsmiddelen afneemt, zal GS aan PS een voorstel doen op welke wijze dit doorwerkt in het voorliggende voorstel.

⁴ Dit betekent dat voor deze budgetten wordt niet sprake is van een verdeling op historische gronden, maar geheel wordt gereedeneerd vanuit de nieuwe visie en nieuwe taken, een zogeheten 'zero-based' benadering.

5 Besluit

Wij stellen uw Staten voor om in te stemmen met het in dit voorstel beschreven beleid voor de inzet van structurele subsidies in het kader van de uitvoering van het Sociaal Profiel Gelderland. Wij geven u in overweging te besluiten overeenkomstig het bijgevoegde ontwerpbesluit.

Arnhem, 15 november 2011 - zaaknr. 2011-018020
Gedeputeerde Staten van Gelderland
C.G.A. Cornielje - Commissaris van de Koningin
drs. P.P.L. van Kalmthout - secretaris

+ + + + +

Bijlage 1: Toelichting jeugdbeleid

Jeugd is binnen het Sociaal Profiel een thema met vooralsnog een afwijkende opdracht. Bij de decentralisatie van Jeugdzorg, zullen de komende jaren op een breed front verantwoordelijkheden en taken worden overgedragen. We mogen verwachten dat gemeenten deze taken en de wijze van uitvoering daarvan zullen heroverwegen en herschikken. Zodoende kan een samenhangend en geïntegreerd geheel van preventie, behandeling en nazorg voor de jeugd ontstaan onder gemeentelijke regie. We beschouwen de komende jaren dan ook niet louter als periode van decentralisatie maar als een transformatie van jeugd(zorg)beleid. Na afloop van deze periode zal het jeugddomein op een zelfde manier in het Sociaal Profiel passen als de overige thema's.

De provincie Gelderland staat voor een 'warme overdracht'. Hieronder valt voor een groot deel ook ondersteuning vanuit de tweede lijn. In de tijd tot 2014 zal de nieuwe wet Zorg voor de Jeugd worden voorbereid, met daarin ook keuzes die nog gemaakt moeten worden ten aanzien van specifieke doelgroepen (zwarte zorgvormen). In deze periode worden voorlopend op wetgeving experimenten, met bijvoorbeeld ambulante jeugdzorg zonder indicatie, mogelijk gemaakt. Een ander belangrijk element is de overdracht van kennis. Er is bij gemeenten een grote behoefte aan kennis over de Jeugdzorg nodig om een nieuw stelsel op te kunnen bouwen. Het gaat hierbij om deels bestaande, deels nieuwe ondersteunende taken. Hierbij kan worden gedacht aan vraaggerichte taken op het gebied van:

- kennis- en informatieoverdracht;
- training en scholing van gemeenten en uitvoerende maatschappelijke organisaties;
- inhoudelijke ondersteuning gericht op eigen kracht van ouders, kinderen en omgeving;
- versterking regionale samenhang;
- monitoring en terugkoppeling.

De nadere invulling van het thema jeugd uit het Sociaal Profiel zal plaatsvinden in het kader van het nog op te stellen meerjarig beleidskader jeugd.

Bijlage 2: Expertisecentrum Elan en het Sociaal Profiel

De Stichting Expertisecentrum Elan, voor integratie participatie en emancipatie, is eind 2009 ontstaan uit een door de provincie ingezette fusie tussen Osmose en Enzovoort. Na deze fusie heeft Elan gewerkt aan een verbrede doelstelling gericht op ondersteuning van vraagstukken rond participatie (integratie en emancipatie) en sociale cohesie. Zij doet dit door tweedelijns-ondersteuning van lokale overheden en zorg- en welzijnsinstellingen. Elan ontvangt in 2011 ca. € 1,6 miljoen aan structurele provinciale subsidie en heeft ca. 30 medewerkers (22,9 fte).

Elan beweegt zich op de terreinen zorg, jeugd en veiligheid, diversiteit, empowerment en participatie en vrijwilligerswerk. Elan werkt aan de verdere ontwikkeling van een vraaggerichte dienstverlenende organisatie en is sterk gericht op netwerkontwikkeling en kennisverspreiding.

Elan werkt op uiteenlopende manieren aan participatie en sociale cohesie. Zij ondersteunt gemeenten en maatschappelijke organisaties onder meer bij vraagstukken rond de implementatie van Welzijn Nieuwe Stijl, ontwikkeling binnen de AWBZ en overheveling van taken uit de AWBZ, vragen met betrekking tot vrijwilligers- en of mantelzorgbeleid. Verder faciliteert Elan de kennisuitwisseling binnen en tussen gemeenten en met maatschappelijke organisaties, zodat men leert van elkaars ervaringen. Elan laat met tips en tools aan uiteenlopende organisaties zien hoe moeilijk te bereiken groepen, zoals allochtonen, bij vrijwilligerswerk te betrekken, met de bedoeling het potentieel aan vrijwilligers te vergroten. Dit geldt ook voor mantelzorgers.

Via trainingen versterkt Elan de eigenkracht (empowerment) die noodzakelijk is voor burgers om in netwerken te functioneren.

Afgelopen jaren heeft Elan bijgedragen aan thema's als ontmoeting en gezamenlijke activiteiten op dorps- en wijkniveau door trainingen voor Kulturhusen, dorpshuizen en wijkcentra over gezamenlijke programmering ten behoeve van sociale cohesie.

Elan geeft advies aan zorginstellingen hoe tekorten aan personeel aan te vullen. Dit kan zijn door een beter beleid voor werknemers met mantelzorgtaken of bijvoorbeeld door meer allochtone werknemers aan te nemen en te behouden.

In de afgelopen jaren heeft Elan ook bijgedragen aan thema's als jeugd en veiligheid, integratie en specifieke onderwerpen als schooluitval van migranten.

Ten behoeve van de uitvoering van Sociaal Profiel stellen wij voor Elan in te zetten op het thema **actief burgerschap en gemeenschapszin**. De structurele subsidie zien wij gerelateerd aan taken zoals onder meer:

- leveren van inhoudelijke expertise en advies aan gemeenten, regio's en maatschappelijke organisaties op het terrein van (nieuwe) ontwikkelingen in de Wmo;
- dit met name gericht op onderwerpen zoals sociale cohesie, vrijwilligerswerk, mantelzorg en participatie. Daarbij bijzondere aandacht voor de participatie van moeilijk bereikbare groepen;
- bijdragen aan implementatie van innovaties, bijvoorbeeld door het vertalen van nieuw beleid in makkelijk toepasbaar instrumentarium en het trainen in het gebruik ervan door gemeenten en maatschappelijke organisaties.
- Ontwikkelen en ondersteunen van netwerken van stakeholders rond vraagstukken met betrekking tot sociale samenhang, participatie, nieuwe ontwikkelingen in Wmo (en AWBZ). Dit bijvoorbeeld door het organiseren en faciliteren en leveren van inhoudelijke inbreng bij debatten van netwerk- en kennisbijeenkomsten.

Als gevolg van de taakafbakening die wij voorstellen bij de uitvoering van het sociaal profiel komt de structurele subsidie op het terrein van jeugdbeleid (zoals jeugd en veiligheid en onderwerpen als schooluitval van migranten) te vervallen.

Wij gaan uit van de beschikbaarheid van structurele subsidie van € 1,1 miljoen. Jaarlijks zal Elan hiervoor een activiteitenplan indienen dat aan dient te sluiten bij de uitvoeringsagenda van het Sociaal Profiel. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid voor Elan om via concrete projecten of initiatieven een beroep te doen op flexibele budgetten.

Bijlage 3: Zorgbelang Gelderland en het sociaal profiel

Stichting Zorgbelang Gelderland is voortgekomen uit de Provinciale Patiënten/Consumenten Federatie en de drie Regionale Patiënten/Consumenten Platforms. Zorgbelang ondersteunt de belangenbehartiging van zorgvragers in het krachtenveld van aanbieders, overheden, verzekeraars en gebruikers van zorg. Ook ondersteunt Zorgbelang ca. 470 aangesloten lidorganisaties (voornamelijk vrijwilligers) bij de uitvoering van hun belangenbehartiging, zoals cliëntengroepen van zorginstellingen in ziekenhuizen, in instellingen voor verstandelijk gehandicapten, voor psychiatrische patiënten, voor ouderen in verzorgingshuizen en verpleeghuizen, maar ook Wmo-raden. Voorts ondersteunt zij instellingen en lokale en regionale overheden bij het betrekken van cliënten bij de beleidsontwikkeling. Zorgbelang Gelderland functioneert in het landelijke netwerk van Zorgbelang Nederland. Zorgbelang ontvangt in 2011 ca. € 2,1 miljoen structurele provinciale subsidie en heeft ca. 50 medewerkers (33 fte)¹.

Zorgbelang Gelderland komt, vanuit het perspectief van de zorgvragers, op voor vraaggestuurde zorg- en welzijnsvoorzieningen in Gelderland, zodat Gelderse zorgvragers kunnen leven zoals zij willen ook als zij door ziekte, ongeval, beperking of ouderdom belemmeringen ondervinden in hun persoonlijk of maatschappelijk functioneren met specifieke aandacht voor de kwetsbare groepen en gericht op levensbrede aspecten van zorgvragers (zorg, welzijn, wonen en leefbaarheid).

Zorgbelang ondersteunt netwerken van deze groepen en ondersteunt georganiseerde belangenbehartigingsgroepen. Zorgbelang heeft kennis en ervaring met de ontwikkeling en toepassing van methodieken en technieken om specifieke doelgroepen te bereiken voor lokale en regionale overheden en organisaties. De informatie en klachtenopvangfunctie beschouwt Zorgbelang als een van de belangrijkste toegangspoorten tot de organisatie voor zowel groepen als individuen.

Er zijn omvangrijke ontwikkelingen gaande in de wetgeving voor zorg en welzijn (Wmo, Awbz; Zvw; Wet werken naar vermogen). Versterking en ondersteuning van de belangen van zorgvragers en het inbrengen van het patiëntenperspectief zijn wezenlijk om in deze ontwikkelingen tot evenwichtig beleid te komen.

Zorgbelang richt zich op de ondersteuning van de belangenbehartiging van kwetsbare groepen en op methodieken die deze groepen betrekken bij de participatie in de beleidsontwikkeling van lokale overheden en zorginstellingen. Zij doet dit door toegankelijke informatie, advies en deskundigheidsbevordering zodat deze groepen als gelijkwaardig gesprekspartner hun belangenbehartiging vorm kunnen geven. Daarmee wordt het zorgvragersperspectief bekend bij gemeenten, zorginstellingen en andere relevante maatschappelijke partijen. Dit draagt bij aan de kwaliteit van zorg en het vergroten dan wel waarborgen van de toegankelijkheid van de voorzieningen voor deze kwetsbare groepen.

Ten behoeve van de uitvoering van Sociaal Profiel stellen wij voor Zorgbelang in te zetten op het thema **Aandacht voor kwetsbare groepen en personen**. De structurele subsidie zien wij gerelateerd aan taken zoals onder meer:

- leveren van inhoudelijke expertise en advies aan gemeenten, regio's en maatschappelijke organisaties op het terrein van belangenbehartiging en beleidsparticipatie van zorgvragers;
- bijdragen aan lokale en regionale beleidsontwikkelingen met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen op het terrein van de zorg voor zorgvragers en hun deelname aan de samenleving, bijvoorbeeld ten aanzien van nieuwe taken in de Wmo, de afbouw van taken in de AWBZ en flankerend aan de Wet werken naar vermogen;
- bijdragen aan beleidsontwikkelingen, advisering en implementatie van kwaliteitsinstrumenten en methodieken vanuit het zorgvragersperspectief;

¹ Daarnaast ontvangt Zorgbelang Gelderland subsidie in het kader van de wet op de jeugdzorg. Deze subsidie maakt deel uit van de rijksdoeluitkering en is hier buiten beschouwing gelaten.

- ondersteunen van kennis en expertise van collectieve belangenbehartigers van zorgvragers en kwetsbare groepen;
- inbrengen van de belangen van zorgvragers in lokale en regionale netwerken. Dit bijvoorbeeld door het organiseren en faciliteren en leveren van inhoudelijke inbreng bij debatten van netwerk- en kennisbijeenkomsten.

Wij gaan uit van de beschikbaarheid van structurele subsidie van € 1,1 miljoen. Jaarlijks zal Zorgbelang hiervoor een activiteitenplan indienen dat aan dient te sluiten bij de uitvoeringsagenda van het Sociaal Profiel. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid voor Zorgbelang om via concrete projecten of initiatieven een beroep te doen op flexibele budgetten.

Bijlage 4: Spectrum en het Sociaal Profiel

Stichting Spectrum CMO Gelderland is een adviesbureau, trainings- en kenniscentrum voor de sociale sector in Gelderland. Zij hebben zich aangesloten bij de centra voor maatschappelijke ontwikkeling. Spectrum is ontstaan in 1991 en bestaat inmiddels uit ca. 12 fusiepartners. De eerste fusie vond plaats tussen Gelderse Raad voor het Jeugdbeleid, de Federatie Kinderopvang (speelotheken, speeltuinwerk en kinderopvang) en Raster, de steunfunctie voor het sociaal cultureel werk. Op dit moment profileren zij zich op de terreinen jeugdbeleid en maatschappelijke participatie. Spectrum ontvangt in 2011 € 3,8 miljoen structurele provinciale subsidie en heeft ca. 65-70 medewerkers (55,8 fte).

Spectrum beweegt zich op het brede sociale domein. Zij zijn adviesbureau, kenniscentrum en trainingscentrum voor de sociale sector in Gelderland. Zij helpen gemeenten en instellingen bij de aanpak van maatschappelijke vragen van jeugd tot ouderen. Instellingen en gemeenten kunnen bij Spectrum terecht voor advies, trainingen, onderzoek, kennis en informatie. Hun producten bestaan onder meer uit beleidsontwikkeling en ondersteuning, (beleids)informatie, onderzoek en implementatie, organisatieadvies, nieuwe werkmethoden, deskundigheidsbevordering, het geven van trainingen en de organisatie van bijeenkomsten.

Spectrum wil zich omvormen tot een dienstverlenende, meer op de marktgerichte, organisatie. Zij hebben daarbij geïnvesteerd in hun acquisitiekracht. Inmiddels halen zij een behoorlijk deel van hun budget uit externe opdrachten. Voor 2012 is begroot ca. € 3,8 mln aan subsidie en verwachten zij ± € 1,2 mln aan externe inkomsten (ca. 20% van het totale budget, vergelijkbaar met 2011).

Inhoudelijk focust Spectrum zich op Maatschappelijke participatie en Jeugd (begroting 2012). Op het gebied van maatschappelijke participatie richten zij zich op: 'vrijwilligerswerk en mantelzorg', 'Kulturhusen, dorpshuizen en wijkcentra', 'senioren', 'participatie van kwetsbare groepen en wijkaanpak' en 'zorgvragers'. Op het onderwerp jeugd richten zij zich op: 'Centra voor Jeugd en Gezin', 'Onderwijs, zorg en schooluitval', 'aanpak kindermishandeling', 'jeugdparticipatie', 'aanpak jongerenoverlast', 'nazorg na jeugdzorg' en 'transitie jeugdzorg'.

Ten behoeve van de uitvoering van Sociaal Profiel stellen wij voor Spectrum in te zetten op het thema **Jeugd**. De structurele subsidie zien wij gerelateerd aan taken zoals onder meer:

- inhoudelijke expertise en advies aan gemeenten, regio's en maatschappelijke organisaties op het terrein van jeugd;
- kennis- en informatie-overdracht;
- training en scholing gemeenten en uitvoerende organisaties;
- inhoudelijke ondersteuning gericht op eigen kracht van ouders, kinderen en omgeving;
- versterking regionale samenhang;
- monitoring en terugkoppeling;
- ontwikkelen en ondersteunen van netwerken van stakeholders.

De voorgestelde taakafbakening heeft de consequentie dat Spectrum zich voor het structurele budget alleen nog richt op Jeugd. Wij gaan uit van de beschikbaarheid van structurele subsidie van € 1,4 miljoen. Jaarlijks zal Spectrum hiervoor een activiteitenplan indienen dat aan dient te sluiten bij de uitvoeringsagenda van het Sociaal Profiel. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid voor Spectrum om via concrete projecten of initiatieven een beroep te doen op flexibele budgetten.